

באר התורה / הג"ר יעקב אשר פלדמן, מח"ס 'כתב משה' ושא"ס, ירושלים**פרשת פקודי****"כַּאֲשֶׁר צִוְּהָה ה' אֶת מֹשֶׁה"**

"וימן התכלת והארגמן ותולעת השני עשו בגדי שרד לשרת בקדש ויעשו את בגדי הקדש אשר לאהרו פאשר צוה ה' את משה" ע"כ (פקודי טל א).

א-

במדבר רבה (נשא יב ט) את מוצא שהיה משה מחזר על האומנין בכל יום ובכל שעה ללמדם כיצד יעשו את המלאכה שלא יטעו בה לפי שאמר לו הקדוש ברוך הוא "וראה ועשה כתבניתם" וגו' (תרומה כה מ), **ולכך כתיב על כל דבר ודבר "כאשר צוה ה' את משה"** שלא היה זז מעל גביהם וכו' עכ"ל. וכ"ה בתנחומא (נשא יג).

ב-

בבעל הטורים (פקודי מ כא) "כאשר צוה ה' את משה", כתיב על כל דבר ודבר. כנגד מה שאמר משה "מחני נא" (לעיל כי תשא לב לב) הרבה להזכירו, והם י"ח פעמים כאשר צוה ה' את משה, וכל אשר צוה ה' את משה (ויק"ר א ח).

וכנגדם תקנו י"ח ברכות. ואחד "כאשר צוה ה' כן עשו" (לעיל טל מג), ותקנו כנגדו ברכת המינים, ויש בהם קי"ג תיבות. וכן בסופי הברכות, כמו ברוך אתה ה' מגן אברהם, ברוך אתה ה' מחיה המתים, ובו קי"ג תיבות. וקי"ג פעמים "לב" בחומש שצריכים כוונת הלב (ברכות לד ב), עכ"ל.¹

ג-

בדרשות ר"י אבן שועיב (שם) ולא היה צריך להאריך לו שיכתוב כל אשר צוה השם את משה כן עשו בני ישראל. אבל טעם האריכות לבי כוונות. האחד שעשו כל המלאכה בשלימות לא חסרו דבר, ועוד להודיענו שכל הפרטים במשכן כל אחד ואחד יש בו ענין ולא היה בו דבר לבטלה, ולכן יחד לכל דבר ודבר, כאשר צוה ה' את משה, והודיענו שאהבתו וחפצו הוא עמנו עתה כקודם החטא, עכ"ל.

באור החיים (פקודי מ ט) כאשר צוה ה' את משה. הוצרך לומר את משה ולא הספיק לומר כאשר צוה ה' והדבר ידוע כי אותו צוה ה', כוונת הכתוב הוא להודיע שהתורה מעידה על המעשה שלא היה בו שינוי מהמצוה, ושיעור אומרו כאשר הוא על גופו של מעשה, ואם היה אומר כאשר צוה ה' היה בנשמע שחוזר על העושה שעשה כאשר צוהו והבן, **וטעם כפל הדבר בכל פרט ופרט להראות שכל פרט הוא חשוב מצוה בפני עצמו וראוי ליאמר עליו לבדו צוה ה' את משה,** עכ"ל.

פי' דכל פרט מעבודת המשכן היה חשוב אצלם כאילו הוא ציווי בפני עצמו [ורק עליו נצטוו].

ד-

בירושלמי (ברכות פ"ד ה"ג) מתני' ר"ג אומר בכל יום אדם מתפלל שמונה עשרה וכו'. ובגמרא (שם) ולמה שמונה עשרה, אמר ריב"ל כנגד וכו', רבי שמואל בר נחמני בשם ר' יוחנן כנגד י"ח ציוויין שכתוב בפרשת משכן שני. אמר רבי חייה בר ווא ובלבד מן "ואתו אהליאב בן אחיסמך למטה דן" (פקודי לח כג) עד סופיה דסיפרא ע"כ.

בפי' פני משה (שם) בד"ה בפרשת משכן שני. כלומר ב' פקודי והאי שני כמו שני דברים הכפולים על שם שכתוב בו שני פעמים משכן זא"ז ויש בפרשה זו י"ח פעמים צוה ה' עד סוף הספר והיינו דקאמר ובלבד מן "ואתו אהליאב" (פקודי לח כג) כלומר דלא מחשבינן הציווי שנאמר שם בפסוק "ובצלאל בן אורי" וגו' (שם כב), כי אם מכאשר צוה ה' וכו' הכתובים אחר הקרא דואתו ואילך עד סוף הפרשה, עכ"ל.²

ועי' עוד בספר לב שמחה (פקודי תשמא) מש"כ בביאור דברי הירושלמי.

באוצר המדרשים (אייזנשטיין, מדרש שלשה וארבעה) שמונה עשר (ס"ה) כאשר צוה ה' את משה שבאלה פקודי המשכן שמונה עשר פעמים, כנגד שמונה עשרה ברכות שבתפלה, לומר לך שהתפלה במקום עבודה היא, ע"כ.

ה-

באוצר המדרשים (אייזנשטיין, מדרש שלשה וארבעה) שמונה עשר (ס"ה) כאשר צוה ה' את משה שבאלה פקודי המשכן שמונה עשר פעמים, כנגד שמונה עשרה ברכות שבתפלה, לומר לך שהתפלה במקום עבודה היא, ע"כ.

להערות ולקבלת הגליון

'באר התורה': a0527677650@gmail.com

¹ **ספורנו** (פקודי טל ה) בד"ה כאשר צוה ה' את משה. בכל עשיה שעשו האומנין היתה כונתם לעשות רצון האל יתברך שצוה זה למשה, עכ"ל.
ובאגרא דכלה (פקודי) בד"ה כאשר צוה י"י את משה. בכל מלאכה ומלאכה נאמר כאשר צוה י"י את משה, להורות שחששו פן יחסרו איזה כוונה ויחוד הנצרך לכל מלאכה ומלאכה, אמרו בכל מלאכה כאשר צוה י"י את משה, שעושים על דעת המצווה, וכבר כתבנו מזה כמה פעמים, עכ"ל.

² **בפי' מראה הפנים** (שם) בד"ה כנגד י"ח ציוויין שכתוב בפרשת משכן שני. יש סמך לזה על פי שאמרו חז"ל במדרש (תנחומא פקודי ב) משכן משכן שני פעמים רמז

למשכן שנתמשכן בעוונות וכו' ולאחר שנתמשכן אין לנו אלא תפלה במקום הקרבן ע"ש "ונשלמה" וגו' (הושע יד ג). והא דלא חשיב "אשר צוה ה'" דקרא "ובצלאל" וגו' (פקודי לח כב), משום דלא נשלמה מלאכת המשכן כ"א ע"י בצלאל ואהליאב עמו בדוקא, ואם תתבונן בפרשה זו תמצא כ"ב אזכרות בו, לרמז על התורה בכ"ב אותיות שכל התורה היא שמותיו ית' ויתעלה כידוע, ולפי שהתפלה והתורה הן שעומדות לנו אחר שנתמשכן בעוונותינו ויש בפסוק "ואתו אהליאב" (לח כג) רמז נפלא ואין כאן מקומו לבארו, עכ"ל.